

Artikel 12-rapport Boskoop 2006

Inhoudsopgave	Blz.
Samenvatting	5
1 Inleiding	9
1.1 De aanvraag	9
1.2 Kerngegevens (per 1 januari 2006)	9
1.3 IFLO-rapport 2005	10
1.4 Verweerschrift gemeente	10
1.5 Advies provincie Zuid-Holland	11
1.6 Advies Raad voor de Financiële verhoudingen	11
1.7 Besluit beheerders van het gemeentefonds	12
1.8 Verslag provincie Zuid-Holland	12
1.9 De aanpak	12
1.10 Leeswijzer	13
2 Algemene (en bijzondere) voorschriften	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Algemene voorschriften	15
2.3 Bijzondere voorschriften	16
2.4 Conclusie	17
3 Financiële resultaten	19
3.1 Inleiding	19
3.2 Uitkomst jaarrekening 2005	19
3.3 Accountantsrapport over de jaarrekening 2005	21
3.4 Conclusie	22
4 Eigen inkomsten	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Belastingpakket 2006	23
4.3 Overige heffingen	25
4.4 Gemeentelijke woonlastendruk	26
4.5 Conclusie	28
5 Reserves en voorzieningen	29
5.1 Inleiding	29
5.2 Verloop reserves en voorzieningen	29
5.3 Conclusie	30

6	De nettolasten vergeleken	31
6.1	Inleiding	31
6.2	De vergelijking met zichzelf	32
6.3	Boskoop vergeleken met referentiegemeenten	34
6.4	Conclusie	36
7	Het begrotingstekort	37
7.1	Inleiding	37
7.2	Berekening relevant tekort 2006	37
7.3	Begroting 2007 en de meerjarenbegroting 2007 - 2010	38
7.4	Conclusie	38
8	Conclusie en advies	39
Bijlagen		
1	Vergelijking clusters Boskoop met inkomsten gemeentefonds	41
2	Vergelijking clusters Boskoop met referentiegemeenten	43

Samenvatting

De gemeente Boskoop heeft voor het jaar 2006 wederom een beroep gedaan op de toepassing van artikel 12. Het gaat hier om het tweede jaar in de tweede artikel 12-cyclus. De eerste artikel 12-cyclus besloeg de periode 2000 tot en met 2005. Over 2005 heeft de gemeente bovenop een al bestaande artikel 12-uitkering een extra beroep op artikel 12 gedaan. De gemeente is van mening dat de ontvangen aanvullende middelen niet toereikend zijn om in de noodzakelijke behoeften te voorzien. De begroting 2006 sluit met een tekort van afgerond € 1.179.000.

Aan de algemene voorschriften tot toelating tot artikel 12 wordt volledig voldaan. De aanvraag is tijdig ingediend, de eigen inkomsten behorende tot het belastingpakket liggen boven het niveau van het redelijk peil en er is sprake van een aanmerkelijk én structureel tekort. Aan de bijzondere voorschriften voldoet de gemeente nog niet volledig. Aan de aanvullende uitkering 2000 was een bijzonder voorschrift verbonden voor het opstellen van een meerjaren(sanerings)begroting 2002 – 2006, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2006 reëel sluitend is, zonder aanvullende uitkering. Zoals in het artikel 12-rapport 2005 is geconstateerd en ook uit hoofdstuk 7 van dit rapport blijkt, is er ondanks de realisering van de bezuinigingen op basis van de saneringsbegroting, door een aantal externe ontwikkelingen in 2005 en 2006 geen sprake van een reëel sluitende begroting met ingang van 2006. Ik constateer dan ook dat het oorspronkelijke uitgangspunt van een reëel sluitende begroting in het jaar 2006 niet (meer) haalbaar is. Ik stel voor het bijzonder voorschrift aan te passen en te bepalen dat uiterlijk de begroting 2010 weer reëel structureel sluitend is, zonder aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Om aan dit aangepaste bijzonder voorschrift te voldoen heeft de gemeente nog een (extra) eigen inspanning te gaan.

Vorig jaar is stilgestaan bij het feit waarom de eerdere verwachting van een sluitende begroting in 2005 niet is uitgekomen en waarom de gemeente over 2005, bovenop een al bestaande artikel 12-uitkering, toch een extra beroep op artikel 12 heeft gedaan. Daarbij is toen teruggekeken naar het verloop van de saneringsopgave van de gemeente, het achterstallig onderhoud bij de wegen en kademuren en de extra kosten van het teerhoudend asfaltgranulaat. Geconstateerd is dat de gemeente zich aan de eerder gemaakte afspraken heeft gehouden. De reden dat de gemeente een extra beroep op artikel 12 heeft moeten doen komt door hogere nettolasten als gevolg van de uitbreiding en professionalisering van de brandweer, de bouw van een extra schoollokaal als gevolg van de toename van het aantal leerlingen, de derving van bouwleges, de lasten als gevolg van het achterstallig onderhoud baggeren en de lasten van het rekeningtekort over 2004.

Aanvankelijk was het de bedoeling in dit tweede artikel 12-jaar tot afronding van de artikel 12-status te komen. Dit kon worden gerealiseerd door het inzetten van het positieve effect vanaf 2007 van de (vernieuwde) maatstaf bodemgesteldheid. Het zou daarbij gaan om een structureel bedrag van € 535.465 (€ 35 per

inwoner). Daarnaast zou de gemeente er niet aan zijn ontkomen zelf ook nog een extra inspanning te leveren, waarna een eventueel nog resterend bedrag met behulp van artikel 12 zou zijn gesaneerd. Thans blijkt dat het positieve effect van de maatstaf bodemgesteldheid bijna geheel teniet gedaan wordt door de extra uitname uit het gemeentefonds die nodig was in verband met de ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds (BCF). Voor Boskoop komt het nadeel van deze uitname uit op een bedrag van € 496.000 gedurende de jaren 2007 tot en met 2009 en vanaf 2010 op een structureel bedrag van € 286.000. Dit betekent dat met name door de BCF-uitname het te saneren bedrag fors hoger is geworden. Omdat ik op dit moment onvoldoende zicht heb in de mate waarin de gemeente zelf kan bijdragen aan het saneren van het tekort van structureel circa € 0,5 miljoen heb ik nog een extra jaar (2007) aan de artikel 12-cyclus toegevoegd. In 2007 zal duidelijk moeten worden wat de eigen inspanning van de gemeente nog kan zijn bij het saneren van het tekort. Daarbij zal naast het saneren van de lasten ook gekeken moeten worden naar de lastendekkendheid van de tarieven van de overige heffingen en de inzet van de tijdelijke maatstaf riolering (€ 478.000) als dekkingsmiddel.

De jaarrekening 2005 vertoonde ondanks een artikel 12-uitkering van € 3.338.500 een tekort van € 2.217.500. In het artikel 12-rapport 2005 was nog van de veronderstelling uitgegaan dat de gemeente met de artikel 12-uitkering een sluitende exploitatie zou hebben. Uit de rekening blijkt dat de voorgenomen bezuinigingen door de gemeente zijn gerealiseerd. Het tegenvallende resultaat komt in belangrijke mate door een aantal wijzigingen in de rekening die met name door opmerkingen van de accountant zijn doorgevoerd. De wijzigingen hebben ondermeer betrekking op de naleving van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De artikel 12-uitkering over 2005 was in hoofdzaak bedoeld om de lasten van het achterstallig onderhoud weg te werken. Het tekort ad € 2.217.500 is ten laste gebracht van de algemene reserve die al een gering tekort vertoonde. In dit rapport wordt voorgesteld om de negatieve reserve in één keer bij het tekort over 2006 te betrekken. De reden dat ik dit doe is om het gemeentefonds niet onnodig met rentelasten te confronteren.

Voor het bepalen van de artikel 12-uitkering ben ik uitgegaan van het door de gemeente gepresenteerde begrotingstekort van afgerond € 1.179.000. Vervolgens heb ik hierop de effecten van de eerste en tweede Bestuursrapportage (Burap) verwerkt, waarna er een gecorrigeerd tekort resteert van € 221.000. Samen met de negatieve algemene reserve van € 2.264.000 ontstaat een relevant tekort van € 2.485.000. Ik adviseer de gemeente Boskoop voor het jaar 2006 een aanvullende uitkering te verstrekken van € 2.485.000.

In dit rapport trek ik de conclusie dat met name de relatief hoge nettolasten op de clusters Algemene ondersteuning, Openbare orde en veiligheid en Wegen en water de oorzaak zijn van de tekortsituatie. Met ingang van 2007 krijgt de gemeente meer geld uit het gemeentefonds voor de laatste twee clusters. In de rapportage over 2007 zie ik wat het effect hiervan is op deze clusters.

2601201200114

2601201200054

De eigen inspanning die de gemeente levert in het oplossen van de financiële problematiek manifesteert zich onder andere in een hoge belastingdruk. Met € 860 per huishouden is de gemeentelijke woonlastendruk (onroerende-zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing en rioolrecht) in Boskoop € 137 hoger dan gemiddeld binnen de referentiegemeenten en € 128 hoger dan gemiddeld binnen de omliggende gemeenten. Ook van de drie nog bestaande artikel 12-gemeenten is de belastingdruk in Boskoop het hoogst. De overige belastingen en retributies liggen in totaal onder het landelijk gemiddelde niveau van de groottegroep 10.000-20.000 inwoners.

1 Inleiding

1.1 De aanvraag

De gemeente Boskoop heeft bij brief van 27 oktober 2005, kenmerk 0505725, voor het jaar 2006 een beroep gedaan op de toepassing van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (hierna te noemen Fvw). De begroting 2006 sluit, inclusief de gelijktijdig vastgestelde wijzigingen, met een tekort van € 1.178.522.

In het artikel 12-rapport over het jaar 2005 is geconstateerd dat de gemeente Boskoop voldeed aan de toelatingseis van het hebben van een aanmerkelijk én structureel tekort. In dit tweede rapport besteed ik daar dan ook geen aandacht meer aan.

In dit artikel 12-rapport, net als dat over 2005, wordt op een aantal plaatsen de situatie van Boskoop vergeleken met die van referentiegemeenten. Deze gemeenten zijn: Alkemade, Breukelen, Nederlek en Wormerland.

1.2 Kerngegevens (per 1 januari 2006)

De navolgende kerngegevens zijn ontleend aan de begroting 2006 van de gemeente Boskoop en de gegevens van de algemene uitkering van de betaalmaand januari 2006.

	Gemiddelde Boskoop	referentie- gemeenten
Sociale structuur		
Aantal inwoners	: 15.299	14.880
- waarvan < 20 jaar	: 4.123	3.853
- waarvan > 65 jaar	: 1.863	2.103
Aantal bijstandsgerechtigden	: 146	108
Aantal huishoudens met een laag inkomen	: 1.509	1.447
Aantal uitkeringsontvangers	: 718	760
Aantal minderheden	: 780	246
Fysieke structuur		
Aantal kernen	: 3*	6*
Aantal woonruimten	: 6.241	6.163
Gemiddelde woningbezetting	: 2,46	2,41
Oppervlakte van de gemeente (land in ha)	: 1.485	3.449
Bevolkingsdichtheid per km ² land	: 1.031	431
Lengte van de wegen (in km)	: 70	nb
Lengte van waterwegen in km	: 62,5	
Openbaar groen (in ha)	: 40	nb

nb = niet beschikbaar

* Het gaat hier om het aantal kernen waarmee binnen het gemeentefonds rekening wordt gehouden.

1.3 IFLO-rapport 2005

De gemeente Boskoop heeft voor het jaar 2005 een beroep gedaan op een extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds bovenop de nog lopende aanvullende uitkering. Het jaar 2005 was het laatste jaar uit de vorige artikel 12-cyclus die loopt van 2000 tot en met 2005. De gemeenteraad is van oordeel dat hij door onvoorziene tegenvallers niet meer in staat was om te komen tot een sluitende begroting in 2005. De begroting 2005 sluit met een tekort van € 1.088.000.

In het rapport is stilgestaan bij de vraag waarom de eerdere verwachting van een sluitende begroting in 2005 niet is uitgekomen en waarom de gemeente Boskoop over 2005, bovenop een al bestaande artikel 12-uitkering, toch een extra beroep op artikel 12 heeft gedaan.

Geconstateerd is dat de gemeente de eerder opgelegde saneringsopgave volledig volgens het saneringsplan heeft uitgevoerd. Wel is gebleken dat de rekeningresultaten door incidentele mee- en tegenvallers afweken van de geprognosticeerde begrotingstekorten. Over 2002 en 2003 was er sprake van een positief saldo en over 2004 van een negatief saldo. Per saldo is meer over de algemene reserve beschikt tot een bedrag van € 141.000.

Verder is geconstateerd dat in de artikel 12-periode 2000 tot en met 2005 de gemeente Boskoop de maximale inspanning heeft geleverd om te komen tot een sluitende begroting in 2006. Het zal dan ook voor de gemeente zwaar worden de komende jaren ruimte te vinden om tegenvallers op te vangen. Er is sprake van een gemiddeld voorzieningenniveau, de belastingdruk is hoog en de weerstandscapaciteit is al jaren nagenoeg nihil.

In het op februari 2006 verschenen artikel 12-rapport 2005 is voorgesteld de gemeente Boskoop voor het jaar 2005 een extra aanvullende uitkering te verlenen van € 437.500. Dit bedrag stemt overeen met het relevante tekort. Hiermee wordt de gemeente in staat gesteld om de extra lasten als gevolg van de uitbreiding en professionalisering van de brandweer, de lasten als gevolg van de uitbreiding van een extra schoollokaal, de derving van leges, bouwvergunning, de noodzakelijke verhoging van de baggerkosten en de lasten van het rekeningssaldo 2004, op basis van een vijfjarige annuïteit, af te dekken.

1.4 Verweerschrift gemeente

Bij brief van 7 maart 2006 heeft de gemeenteraad van Boskoop op het artikel 12-rapport 2005 gereageerd. De raad laat weten dat hij van oordeel is dat de gemeente in de toekomst alleen op eigen benen kan staan als er perspectief is op een adequate weerstandscapaciteit en dat

verder bezuinigen ter dekking van de tekorten niet meer mogelijk is vanwege het schrale voorzieningenniveau binnen de gemeente.

In het kader van de geleverde eigen inspanning noemt de gemeente:

- De saneringstaakstelling van structureel € 824.000.
- De inzet van vrij aanwendbare reserves over de periode 2000-2005 van in totaal € 2,4 miljoen.
- Het meer dan op niveau brengen van de lokale belastingen en heffingen. Het gemiddeld OZB-tarief ligt al jaren boven de vereiste minimumnorm van artikel 12.

De gemeente pleit er voor om binnen artikel 12 de gelegenheid te krijgen voor het opbouwen van een weerstandscapaciteit die is afgestemd op de risico's. Dit kan door het nadelig rekeningresultaat over 2004 ad € 417.000 te betrekken bij de berekening van het relevante tekort over 2005 en de aanvullende uitkering 2005 te verhogen met het negatieve saldo van de algemene reserve plus een buffer van € 200.000.

1.5 Advies provincie Zuid-Holland

Bij brief van 25 april 2006 adviseren Gedeputeerde Staten (GS) van Zuid-Holland over het artikel 12-rapport 2005. Evenals de gemeente schenkt ook de provincie aandacht aan het ontbreken van enige weerstandscapaciteit en constateert dat de gemeente geen buffer heeft om risico's te kunnen opvangen. Ook zij pleit voor een versterking van de weerstandscapaciteit. Verder brengt GS nog twee onderwerpen onder de aandacht te weten het baggerplan en de brandweernota.

Ten aanzien van het baggerplan wijzen GS er op dat de storting in de voorziening verhoogd moet worden. De huidige storting leidt ertoe dat de voorziening in 2013 een negatieve stand vertoont van € 24.324.

Dit geldt ook voor de storting in het bedrijfsmiddelenfonds van de brandweer. Ook dit fonds leidt vanwege een te lage storting tot een negatief saldo vanaf 2012 van € 166.865.

Voor het overige stemt GS in met het artikel 12-rapport 2005.

1.6 Advies Raad voor de financiële verhoudingen

In zijn advies van 15 juni 2006 adviseert de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv), overeenkomstig het IFLO-rapport, de reeds bestaande aanvullende uitkering voor 2005 met een extra bedrag van € 437.500 te verhogen.

Verder is de Rfv van mening dat gewerkt moet worden aan een reëel sluitend meerjarenperspectief op korte termijn. Daarbij zal ook voor de negatieve stand van de algemene reserve binnen de artikel 12-termijn

een adequate oplossing moeten worden gevonden. In het saneringstraject mag en kan van de gemeente ook nog een financiële inspanning worden gevraagd. Daarnaast zullen de effecten van het wegvallen van het gebruikersdeel van de OZB op woningen, maar ook de verbetering als gevolg van de maatstaf bodemgesteldheid en andere verbeteringen in de financiële positie moeten worden meegewogen.

De Rfv is van mening er op korte termijn een definitieve streep onder de artikel 12-periode moet worden gezet. Het IFLO-rapport 2006 zal zich daarom moeten richten op een definitieve sanering op korte termijn.

1.7 Besluit beheerders van het gemeentefonds

Bij besluit van 17 juli 2006 hebben de beheerders van het gemeentefonds het verzoek van de gemeente Boskoop voor een extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ex artikel 12 van de Fwv gehonoreerd voor een bedrag van € 437.500.

In de toelichting op het besluit wordt onder andere vermeld dat in het artikel 12-rapport 2006 de ontwikkelingen in 2006 verder zullen worden uitgediept en dat de inspecteur dit beziet met de door de provincie en de Rfv uitgebrachte adviezen.

1.8 Verslag provincie Zuid-Holland

Conform artikel 20 van het Besluit financiële verhouding 2001 brengt GS voor 15 februari van het jaar waarover een aanvullende uitkering wordt aangevraagd een verslag uit over de financiële positie van de gemeente. Het provinciaal verslag over het jaar 2006 is op 15 februari 2005 ontvangen.

In het verslag is onder andere aandacht besteed aan de toelatingseisen op basis van het belastingpakket 2006, de jaarrekening 2004, de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit vanaf het jaar 2003, de begroting 2006 en de belastingdruk in de regio Zuid-Holland Oost, de Gouwestreek.

In dit artikel 12-rapport wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit het provinciale verslag. Omwille van het leesgemak zijn de meest essentiële gegevens, voor zover betrekking hebben op onderwerpen in dit artikel 12-rapport, uit het provinciale verslag overgenomen.

1.9 De aanpak

Voor 2006 doet de gemeente voor de tweede maal in de tweede cyclus een beroep op de toepassing van artikel 12. In dit rapport beperk ik mij tot het kwantificeren van het tekort 2006 en het saneren van de negatieve reserve. De omvang van de negatieve reserve breng ik in één keer ten laste van het tekort om hiermee rentekosten te besparen. Ik ga

in dit rapport nog niet in op de begroting 2007 en de meerjarenraming 2008-2010. In het rapport 2005 werd er nog van uitgegaan dat in dit rapport tot een finale afwikkeling van artikel 12 kon worden gekomen en dat de gemeente vanaf 2007 weer op eigen benen zou staan, nadat zij zelf ook nog een financiële inspanning had geleverd. Dit was gebaseerd op de hogere algemene uitkering die de gemeente zou krijgen vanwege het beter honoreren van de slechte bodemgesteldheid. Door een hogere uitname uit het gemeentefonds vanwege het BCF is het voordeel van de bodemgesteldheid nagenoeg geheel verdwenen met als gevolg dat de gemeente nu met een structureel tekort blijft zitten van circa € 0,5 miljoen. Het zou te ver voeren om dit structureel tekort volledig ten laste van artikel 12 te laten komen. Omdat ik op dit moment nog geen goed zicht heb welke inspanning de gemeente zelf nog kan leveren heb ik gemeend nog een extra artikel 12-jaar aan de cyclus toe te moeten voegen. In 2007 wil ik daarom bezien in welke mate en op welk moment de gemeente zelf daarin nog een structurele bijdrage kan leveren.

Verder meld ik nog dat op initiatief van de gemeente Boskoop gesprekken worden gevoerd met gemeenten in de regio over vormen van samenwerking/samengaan. De nieuwe taken die op de gemeente afkomen, zoals de Greenport en andere opgaven, vormen daartoe de aanleiding. Bij een eventuele fusie wordt de gemeente "schoon opgeleverd".

Overigens kan het "schoon opleveren" alleen plaatsvinden als een gemeente voorafgaand aan het jaar van opheffing een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ontvangt en er sprake is van tekorten over vroegere begrotingsjaren. Voor alle duidelijkheid wil ik er bij aantekenen dat niet alle tekorten die vóór de herindeling bestonden zonder meer worden gecompenseerd. Bij de omvang van de te compenseren tekorten wordt rekening gehouden met door het bestuur van de opgeheven gemeente gevoerde beleid. Toekomstige uitgaven worden in ieder geval niet betrokken bij schone oplevering.

De gemeente (en de provincie) gaan er van uit dat een eventuele herindeling per 1 januari 2010 kan plaatsvinden.

1.10 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 heb ik feitelijke informatie gegeven met betrekking tot Boskoop. Daarbij is tevens ingegaan op de vorige artikel 12-cyclus en het verslag van de provincie over de aanvraag voor het jaar 2006.

In hoofdstuk 2 kijk ik of de gemeente voldoet aan de algemene en eventuele bijzondere voorschriften voor toelating tot artikel 12.

In hoofdstuk 3 stel ik het financiële resultaat van 2005 aan de orde.

In hoofdstuk 4 behandel ik de eigen inkomsten van de gemeente. Deze eigen inkomsten, voor zover het betreft de OZB, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht, worden afgezet tegen de artikel 12-eisen. De overige heffingen worden vergeleken met het landelijk gemiddelde van de inwonersklasse van 10.000 - 20.000 inwoners. Voorts wordt aandacht besteed aan de gemeentelijke woonlastendruk.

In hoofdstuk 5 besteed ik kort aandacht aan de reserves en voorzieningen van de gemeente over de periode 2003-2006 en bezie ik of er nog een bijdrage uit de algemene reserve mogelijk is voor verlaging van het relevant tekort 2006.

In hoofdstuk 6 geef ik een korte schets van de nettolasten van de gemeente in vergelijking tot zowel de inkomsten van het gemeentefonds als de nettolasten van vergelijkbare gemeenten.

In hoofdstuk 7 staat de berekening van het relevant tekort 2006 centraal. Daarnaast sta ik kort stil bij het meerjarenperspectief 2007-2010.

Hoofdstuk 8 ten slotte bevat mijn conclusie en adviseer ik over de te verstrekken aanvullende uitkering.

2 Algemene (en bijzondere) voorschriften

2.1 Inleiding

Om in aanmerking te kunnen komen voor een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds moet een gemeente aan een aantal algemene voorschriften voldoen. Bovendien moet de gemeente eventueel voldoen aan een aantal bijzondere voorschriften. Hierna ga ik na of en in hoeverre de gemeente Boskoop aan deze algemene (paragraaf 2.2) en bijzondere (paragraaf 2.3) voorschriften voldoet. Paragraaf 2.4 bevat mijn conclusie op dit onderdeel.

2.2 Algemene voorschriften

De algemene voorschriften betreffen een drietal voorwaarden voor toelating tot de artikel 12-procedure. Deze hebben betrekking op de termijnen, het aanmerkelijk én structureel tekort en het redelijk peil.

Termijnen

In artikel 19 van het Besluit financiële verhouding 2001 (hierna: het Besluit) is bepaald dat een aanvraag voor een aanvullende uitkering moet worden ingediend vóór 1 december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij wordt aangevraagd. Tevens moet de begroting zijn vastgesteld uiterlijk op de datum dat het verzoek om toepassing van artikel 12 wordt gedaan. De jaarrekening moet, conform artikel 200 van de Gemeentewet, binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten zijn toegezonden.

Het raadsbesluit met het verzoek om toepassing van artikel 12 is voor het jaar 2006 gelijktijdig met de vaststelling van de begroting genomen op 17 oktober 2005. Het verzoek, gedateerd 17 oktober 2005, is door de beheerders van het gemeentefonds ontvangen op 10 november 2005. De aanvraag is tijdig ingediend, zodat aan deze voorwaarde is voldaan.

De jaarrekening 2005 van de gemeente Boskoop is op 6 juli 2006 door de raad vastgesteld en op 15 juli 2006 door de provincie ontvangen. De jaarrekening is tijdig vastgesteld.

Het aanmerkelijk én structureel tekort

In het artikel 12-rapport over het jaar 2005 heb ik geconcludeerd dat bij de gemeente Boskoop sprake is van een aanmerkelijk én structureel tekort.

Het redelijk peil

Om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 van de Fvw moeten de eigen inkomsten van de gemeente ten minste op het redelijk peil liggen. Dit redelijk peil wordt jaarlijks door de beheerders van het gemeentefonds vastgesteld. Voor 2006 geldt dat zowel de afvalstoffenheffing als de rioolrechten lastendekkend moeten zijn. Bij de rioolrechten wordt de lastendekkendheid bepaald inclusief de eventuele tijdelijke maatstaf riolering en de overige baten uit het gemeentefondscluster riolering. Er geldt vervolgens een minimum van € 127 per aansluiting. Bij het onderdeel OZB van het redelijk peil geldt een tarief van ten minste € 3,70 per € 2.500 waarde OZB-capaciteit.

Een gemeente hoeft niet per onderdeel aan de norm te voldoen. Een gemeente voldoet ook aan het belastingpakket als een tekort bij de reiniging en/of de riolering wordt gecompenseerd door een hoger tarief bij de OZB.

In Boskoop zijn zowel de afvalstoffenheffing als de rioolrechten lastendekkend. Daarnaast hanteert de gemeente een OZB-tarief van gemiddeld € 3,92. De gemeente voldoet derhalve aan het redelijk peil voor 2006.

Voor de berekening van het redelijk peil verwijs ik naar paragraaf 5.2, waarin ik ook aandacht besteed aan de overige heffingen en aan de belastingdruk.

2.3 Bijzondere voorschriften

Eventuele aan de aanvullende uitkering verbonden bijzondere voorschriften gelden, zoals uit de Handleiding Artikel 12 Fvw blijkt, voor de tijd dat een gemeente is aangewezen op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Daarna is de gemeente weer vrij. Mocht de gemeente echter weer terugkeren in artikel 12, dan zijn de bijzondere voorschriften weer van kracht.

Aan de aanvullende uitkering 2000 was een bijzonder voorschrift verbonden voor het opstellen van een meerjaren(sanerings)begroting 2002 – 2006, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2006 reëel sluitend is, zonder aanvullende uitkering. Zoals in het artikel 12-rapport 2005 is geconstateerd en ook uit hoofdstuk 7 van dit rapport blijkt, heeft ondanks de realisering van de bezuinigingen op basis van de saneringsbegroting, door een aantal externe ontwikkelingen in 2005 en 2006, niet tot een reëel sluitende begroting met ingang van 2006 geleid. Ik constateer dan ook dat het oorspronkelijke uitgangspunt van een reëel sluitende begroting in het jaar 2006 niet (meer) haalbaar is. Ik stel voor het bijzonder voorschrift aan te passen en te bepalen dat uiterlijk

de begroting 2010 weer reëel structureel sluitend is, zonder aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Om aan dit aangepaste bijzonder voorschrift te voldoen heeft de gemeente nog een (extra) eigen inspanning te gaan.

2.4 Conclusie

Op basis van het vorenstaande constateer ik dat de aanvraag tijdig is ingediend, de eigen inkomsten behorende tot het belastingpakket boven het niveau van het redelijk peil liggen en er sprake is van een aanmerkelijk én structureel tekort. Ik kom dan ook tot de conclusie dat Boskoop ook voor het jaar 2006 voldoet aan de vereisten voor toelating tot artikel 12.

Daarnaast voldoet de gemeente vanwege externe factoren niet aan het bijzonder voorschrift van het jaar 2000. Ik stel de beheerders van het gemeentefonds in dit rapport voor het bijzonder voorschrift aan te passen en te bepalen dat de gemeente een meerjaren(sanerings)begroting 2008 – 2011 opstelt, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2010 reëel sluitend is.

3 Financiële resultaten

3.1 Inleiding

In het artikel 12-rapport 2005 is aandacht besteed aan de jaarrekeningen tot en met 2004. In paragraaf 3.2 ga ik in op de jaarrekening 2005. Daarna besteed ik in paragraaf 3.3 aandacht aan het accountantsrapport over de jaarrekening 2005. Het hoofdstuk sluit ik in paragraaf 3.4 af met mijn conclusie op dit onderdeel.

3.2 Uitkomst jaarrekening 2005

In het vorige artikel 12-rapport is de ontwikkeling van de saldi van de begroting en de jaarrekening over de jaren 2002 tot en met 2004 gepresenteerd en toegelicht. Hierna ga ik in op de rekeninguitkomst 2005.

Jaar	Begrotingsaldo	Rekeningsaldo	artikel 12-uitkering
2005	- € 1.088.000	- € 2.217.000	- € 3.338.500

De jaarrekening 2005 sluit met een nadelig saldo van € 2.217.000. In het begrotings- en rekeningsaldo zit al verdisconteerd een artikel 12-uitkering van € 2.901.000. Dit bedrag is de gemeente verstrekt op basis van het artikel 12-rapport 2002. Uit de analyse blijkt dat de voorgenomen bezuinigingen zijn gerealiseerd. Met de extra artikel 12-uitkering die de gemeente op basis van het artikel 12-rapport 2005 heeft ontvangen van € 437.500 is in bovenstaande (begroting en rekening)cijfers nog geen rekening gehouden.

Het roept op het eerste gezicht enige verbazing op dat de jaarrekening ondanks een geactualiseerde artikel 12-uitkering over 2005 met een nadelig saldo sluit van € 2.217.000. Immers op grond van het artikel 12-rapport zou het exploitatietekort, na correctie, volledig worden afgedekt door een extra uitkering uit het gemeentefonds van € 437.500. Dat de gemeente daar niet in is geslaagd komt door een aantal zaken dat ik hieronder opneem. Voor een aantal posten geldt dat deze vanwege wettelijke voorschriften zijn verantwoord in de jaarrekening.

1. Uitvoeren baggerwerkzaamheden	€ 178.000
2. Bouwgrondexploitaties	€ 159.000
3. Immateriële uitgaven	€ 60.000
4. Verlaging inkomensdeel WWB	€ 200.000
5. Storting voorziening pensioenen	€ 800.000
6. Dividend NUON en BNG	€ 200.000
7. Extra aanvullende uitkering 2005	€ 437.500
8. Correctie op de artikel 12-uitkering 2005	€ 212.000

Toelichting

Ad 1

Op basis van de notitie "Noodzakelijk uit te voeren baggerwerkzaamheden 2005" moest een bedrag beschikbaar worden gesteld van € 356.000. Van dit bedrag is 50% afgedekt via de artikel 12-steun 2005. In 2006 zou worden bezien op welke wijze het resterende bedrag zal worden afgedekt. Op advies van de accountant is voor het volledige bedrag een voorziening gevormd.

Ad 2

Bij het bepalen van de artikel 12-uitkering over 2005 is er van uitgegaan dat de lasten van de bouwgrondexploitaties betrekking hadden op bestaande en nieuwe exploitatieplannen en derhalve konden worden verrekend via de grondexploitatie. Het tekort is toen verlaagd met een bedrag van € 225.000. Thans blijkt dat het gaat om apparaatskosten die niet specifiek zijn toe te rekenen aan bepaalde locaties. In samenspraak met de accountant zijn de kosten ten laste gebracht van het rekeningresultaat.

Ad 3

Het betreft hier een afboeking van disagio van oude geldleningen (immateriële vaste activa) die niet meer op de staat van geldleningen voorkomen. De accountant heeft het aanvankelijke resultaat van de rekening 2005 met € 60.000 gecorrigeerd.

Ad 4

Het definitieve budget dat het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de WWV-uitkeringen (inkomensdeel) is aanzienlijk lager dan het budget waarmee in de begroting rekening was gehouden. Het gaat om een bedrag van € 200.000.

Ad 5

Na herberekening door de accountant bleek dat de voorziening wethouderspensionen ontoereikend was. Om de gemeentelijke verplichtingen inzake de pensioenrechten aan wethouders en oud-bestuurders bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd te kunnen bekostigen was een additionele storting noodzakelijk van € 800.000.

Ad 6

Voorheen werd het dividend van de aandelen NUON en BNG verantwoord conform het stelsel van baten en lasten, dit betekent dat het dividend over 2005 verantwoord werd in 2005, ook al is de exacte omvang nog niet bekend. De commissie BBV is echter van oordeel dat het dividend moet worden verantwoord in het jaar waarin het (juridisch) recht op het ontvangen dividend ontstaat. Omdat de algemene vergadering van aandeelhouders pas in het jaar 2006 een beslissing neemt over het dividend 2005, moet dit dividend in de jaarrekening 2006

worden verantwoord. Eenmalig (exploitatiejaar 2005) kan dus geen dividend worden verantwoord. Het gaat om een bedrag van € 200.000.

Ad 7

Omdat het artikel 12-rapport over 2005 pas in februari 2006 gereed was kon de gemeente met de extra aanvullende uitkering over 2005 in de jaarrekening nog geen rekening houden. Ergo wanneer de artikel 12-uitkering bekend zou zijn geweest dan zou het rekeningresultaat € 437.500 lager zijn geweest.

Ad 8

Per abuis is het aanvaardbaar begrotingssaldo 2005 gecorrigeerd voor "Taakstellend begrotingstekort vorige periode" van in totaal € 212.000 (zie bladzijde 29 van het artikel 12-rapport 2005). Dit bedrag zat echter al verwerkt in het gepresenteerde begrotingssaldo 2005 van in totaal € 1.088.000. De extra aanvullende uitkering 2005 had dus € 212.000 hoger moeten zijn.

3.3 Accountantsrapport over de jaarrekening 2005

De jaarrekening 2005 is door accountant Deloitte Accountants B.V. gecontroleerd. In zijn rapport van 20 juni 2006 komt de accountant inzake de getrouwheid tot de conclusie dat de jaarrekening van de gemeente zowel bij de baten en de lasten over 2005 als de activa en passiva per 31 december 2005 een getrouw beeld weergeeft in overeenstemming met het BBV.

Over de rechtmatigheid heeft de accountant geen oordeel kunnen geven. Dit omdat over 2005 onvoldoende interne controle heeft plaatsgevonden om het rechtmatig handelen te kunnen vaststellen, waardoor op grond van accountantscontrole op rationele wijze niet de vereiste zekerheid kon worden verkregen over de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en de balansmutaties.

De gemeente gaat uit van een gefaseerde invoering van maatregelen ter verkrijging van een rechtmatigheidsverklaring bij de jaarrekening. De jaarrekening 2007 –of eerder- zal aan de vereisten voor een dergelijke verklaring moeten voldoen.

Verder adviseert de accountant om de kwaliteit van het jaarrekeningsproces, waarmee in 2005 al een goede vooruitgang is geboekt, ook bij het samenstelproces van de jaarrekening 2006 hoge prioriteit te geven.

Verder kan in dit verband nog worden opgemerkt dat ik de provincie heb gevraagd om in het verslag over 2007 meer aandacht te besteden aan de invulling door de gemeente van het BBV, met name waar het gaat om het onderdelen paragrafen. In mijn rapportage over 2007 zal ik hierop dan ingaan.

3.4 Conclusie

De rekening 2005 sluit ondanks een aanvullende uitkering van € 2.901.000 met een tekort van € 2.217.000. In deze cijfers is met de extra aanvullende uitkering over 2005 van € 437.500 nog geen rekening gehouden. Het negatieve resultaat is met name het gevolg van incidentele posten die onder andere op aandringen van de accountant in de administratie zijn verwerkt. Uit de analyse blijkt dat de voorgenomen bezuinigingen zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt het negatieve resultaat veroorzaakt door een tweetal posten waarvan achteraf moet worden geconstateerd dat deze ten onrechte bij de berekening van het relevant tekort 2005 zijn gecorrigeerd. Het gaat hier om de post "Taakstellend begrotingstekort vorige periode" van in totaal € 212.000 en een correctie met betrekking tot de bouwgrondexploitatie van in totaal € 159.000.

4 Eigen inkomsten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente aan de orde. Allereerst zie ik in paragraaf 4.2 of de gemeente voldaan heeft aan de toelatingseisen van artikel 12 met betrekking tot het belastingpakket 2006. Vervolgens besteed ik aandacht aan de overige heffingen (paragraaf 4.3) en de belastingdruk (paragraaf 4.4). Tot slot trek ik in paragraaf 4.5 enige conclusies.

4.2 Belastingpakket 2006

Een van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 Fw is dat de eigen heffingen uit het belastingpakket voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds in de zogenaamde meicirculaire. Bij het onderdeel OZB van het redelijk peil wordt een tarief per € 2.500 waarde OZB-capaciteit als referentie gehanteerd. Hiermee wordt aangesloten bij het verdeelsysteem van het gemeentefonds. Bij de onderdelen riolering en reiniging geldt een norm van 100% lastendeckendheid. Bij de berekening van de lastendeckendheid bij het onderdeel riolering wordt uitgegaan van de zogenaamde nettolasten. Onder nettolasten wordt in dit verband verstaan de brutolasten verminderd met zowel het bedrag van de tijdelijke maatstaf riolering als de eventuele overige baten uit het cluster riolering.

Voor 2006 gelden de volgende minimumnormen:

OZB	: € 3,70 per € 2.500 waarde OZB-capaciteit;
Afvalstoffenheffing/ reinigingsrechten	: volledig lastendeckend;
Rioolrechten	: volledig lastendeckend, met een minimum van € 127 per aansluiting.

Een artikel 12-gemeente hoeft niet per onderdeel aan de norm te voldoen, een eventuele onderdekking bij riolering of afvalstofverwijdering mag worden gecompenseerd door een hoger OZB-tarief.

In het navolgende ga ik na of, en zo ja in hoeverre, de gemeente Boskoop aan deze eisen voldoet.

Riolering

Bij het onderdeel riolering wordt uitgegaan van de nettolasten. Dat wil zeggen de brutolasten verminderd met de eventuele tijdelijke maatstaf riolering en met een eventueel positief overig bedrag op het cluster riolering.

Boskoop kent al jaren een Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het vigerende GRP dateert van 2000 en is na overleg met het hoogheemraadschap en de provincie vastgesteld. Het GRP is recent geactualiseerd voor de planperiode 2006 – 2010. Het plan is inmiddels door de raad goedgekeurd. De gevolgen van het nieuwe GRP zijn volledig in de begroting verwerkt. Het rioolrecht wordt in Boskoop geheven in de vorm van een bedrag per m³ waterverbruik.

De lasten van de riolering, inclusief kwijscheldingen, perceptiekosten en 50% van de veegkosten bedragen in totaal € 1.987.325. De opbrengst van de tijdelijke maatstaf riolering bedraagt € 715.431. Op het cluster riolering wordt verder een bedrag van € 80.250 ontvangen uit het gemeentefonds. Beide bedragen worden voor de berekening van de nettolasten riolering in mindering gebracht op de brutolasten. Per saldo resteert een nettolast voor de riolering van € 1.188.044 (€ 1.983.725 -/- € 715.431 -/- € 80.250).

De opbrengst van het rioolrecht wordt in de begroting 2006 geraamd op € 1.208.750. Het aantal aansluitingen bedraagt 6.160. De minimale opbrengst dient € 127 per aansluiting te bedragen, dit komt overeen met een bedrag van € 782.320. Ik constateer dat de werkelijke opbrengst boven de minimale opbrengst ligt en dat er op het onderdeel riolering sprake is van een overdekking van € 20.706 (€ 1.208.750 -/- € 1.188.044).

Deze overdekking hangt samen met het feit dat bij de berekening van de tarieven de BTW als last mag worden meegerekend, ondanks dat de BTW op dit onderdeel feitelijk geen last is.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De geraamde lasten van de reiniging, inclusief alle perceptie- en apparaatskosten en kwijscheldingen, komen volgens de (product) begroting 2006 uit op een bedrag van € 1.603.631. De opbrengst van de afvalstoffenheffing wordt daarin geraamd op een bedrag van € 1.786.000

De lasten van de reiniging worden derhalve meer dan volledig gedekt door de afvalstoffenheffing. Deze "overdekking" (€ 182.369) is het gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds. Deze overdekking hangt evenals bij het rioolrecht samen met het feit dat bij de berekening van de tarieven de BTW als last mag worden meegerekend, ondanks dat de BTW op dit onderdeel feitelijk geen last is.

OZB

Bij de onderdelen riolering en afvalstoffenheffing is er sprake van een overdekking. Dit betekent dat de gemeente voor wat betreft het OZB-tarief kan volstaan met het tarief van € 3,70 per € 2.500 WOZ-waarde. De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheden van tariefdifferentiatie. Er wordt een tarief gehanteerd van € 3,16 per € 2.500 WOZ-waarde voor woningen en € 10,52 per € 2.500 WOZ-waarde voor niet-woningen. Dit komt overeen met een gemiddeld tarief van € 3,92 per € 2.500 WOZ-waarde. Dit tarief ligt boven het bedrag van € 3,70, zodat ik vaststel dat de gemeente voor wat betreft het belastingpakket voldoet aan de toelatingseis voor artikel 12.

4.3 Overige heffingen

Naast OZB, riool- en reinigingsrechten is er bij gemeenten sprake van andere heffingen. Deze heffingen heb ik, samen met die van het belastingpakket, voor Boskoop vergeleken met het landelijk gemiddelde van gemeenten uit de groottegroep 10.000 - 20.000 inwoners. Deze laatste cijfers zijn afkomstig uit de Statistiek gemeentebegrotingen 2006 van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze vergelijking laat het volgende beeld zien:

	Boskoop		landelijk gemiddelde
	absoluut	per inwoner	
• secretarieleges	€ 187.000	€ 12	€ 5
• leges bouwvergunningen	€ 159.000	€ 10	€ 26
• hondenbelasting	€ 31.000	€ 2	€ 3
• lijkbezorgingsrechten	€ 152.000	€ 10	€ 4
• toeristenbelasting	€ -	€ 0	€ 2
• parkeergelden	€ -	€ 0	€ 2
• forensenbelasting	€ -	€ 0	€ 4
• overige belastingen	€ 26.000	€ 2	€ 1
• sub totaal		€ 36	€ 47
• reinigingsrechten	€ 1.786.000	€ 117	€ 106
• rioolrecht	€ 1.208.750	€ 79	€ 73
• OZB	€ 2.303.000	€ 151	€ 143
subtotaal		€ 347	€ 322
Totaalgeneraal		€ 383	€ 369
		====	====

Bij de opbrengsten in bovenstaand overzicht is geen rekening gehouden met eventuele bijdragen uit tariefsegalisatievoorzieningen en/of andere

mogelijke inkomsten. Het gaat uitsluitend om de heffingsopbrengst van belastingen en rechten. De diverse opbrengsten zijn uitgedrukt in een bedrag per inwoner.

Het totaal van de heffingen in Boskoop ligt met € 383 per inwoner, € 15 per inwoner boven het landelijk gemiddelde. Het verschil hangt vooral samen met hogere opbrengsten bij de heffingen die worden gerekend tot het belastingpakket. De overige belastingen en retributies liggen € 9 per inwoner onder het niveau van het landelijk gemiddelde. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere opbrengst uit de bouwleges. De verwachtingen hierover konden door een lager bouwvolume (verbouw/nieuwbouw) niet worden gerealiseerd.

4.4 Gemeentelijke woonlastendruk

In de Atlas van de lokale lasten 2006 samengesteld door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) wordt onder andere een overzicht gegeven van de woonlasten, in Euro's per jaar per huishouden, per gemeente. In het overzicht wordt de totale opbrengst van de OZB, op basis van de gemiddelde waarde van een woning (in de desbetreffende gemeente), de reinigings/afvalstoffenheffing en rioolrecht, op basis van een meerpersoonshuishouden, uitgedrukt in een bedrag per huishouden.

De navolgende gegevens zijn uit de Atlas van de lokale lasten 2006 overgenomen. Het gaat daarbij om de in de Atlas van de lokale lasten 2006 opgenomen bedragen van Boskoop en de referentiegemeenten. Ten behoeve van het inzicht in de gemeentelijke woonlastendruk in het desbetreffende gebied zijn ook de bedragen van de omliggende gemeenten weergegeven.

Referentiegemeenten	OZB			Afstoffen landelijke			
	Totaal	Opbrengst	Tarief	Waarde *	Rioolrecht	heffing	rangorde**
Alkemade	746	209	1,99	262.500	263	274	453
Breukelen	658	239	2,14	280.000	131	288	349
Nederlek	779	225	2,63	215.000	248	306	470
Wormerland	707	238	2,62	227.500	196	273	414
Gemiddeld	723	228	2,35	246.250	210	285	
Omliggende gemeenten							
Alphen aan de Rijn	642	192	2,35	205.000	132	318	322
Bodegraven	746	214	2,25	240.000	247	285	452
Reeuwijk	894	300	2,41	312.500	313	281	481
Rijnwoude	681	252	2,60	242.500	206	223	391
Waddinxveen	697	203	2,38	215.000	162	332	401
Gemiddeld	732	232	2,40	243.000	212	288	
Artikel 12-gemeenten							
Neder-Betuwe	766	302	3,17	240.000	199	265	464
Simpelveld	711	241	3,44	177.500	198	272	418
Boskoop @ IFLO	860	268	3,16	212.500	263	329	480

* Waarde volgens Coelo

** Rangorde volgens Coelo

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeentelijke woonlastendruk in Boskoop ruim € 137 per huishouden, ofwel 19% hoger ligt dan het gemiddelde van de referentiegemeenten.

Het blijkt dat op alledrie de onderdelen die tot het belastingpakket worden gerekend (OZB, rioolrecht en afvalstoffenheffing) sprake is van hogere tarieven. De gemiddelde waarde van woningen van de referentiegemeenten ligt enigszins boven de gemiddelde waarde van woningen van Boskoop.

Verder merk ik nog op dat de belastingdruk voor de inwoners van Boskoop relatief hoog is vanwege het niet kunnen heffen van OZB van de boomkwekerijen. Dit is ook manifest bij de verhouding van de economische waarde van de woningen en de niet-woningen. In Boskoop is dit 91% om respectievelijk 9%, terwijl dit landelijk 79% om 21% is.

Ten opzichte van de omliggende gemeenten is de gemeentelijke woonlastendruk in Boskoop eveneens hoger en wel € 128 per huishouden, ofwel 17%. Ook in dit geval wordt het verschil veroorzaakt door hogere tarieven op alledrie de onderdelen die tot het belastingpakket worden gerekend. De gemiddelde waarde van woningen van de omliggende gemeenten ligt ruim 15% boven de gemiddelde waarde van woningen in Boskoop.

Het is duidelijk dat dit een gevolg is van de artikel 12-status van Boskoop. Vergeleken met de overige twee artikel 12-gemeenten is de

belastingdruk in Boskoop eveneens het hoogst. Het hoge tarief van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn hier debet aan.

4.5 Conclusie

De belastingtarieven zoals die worden getoetst bij een aanvraag op grond van artikel 12 van de Fw liggen in Boskoop boven het minimale niveau dat vereist is voor toelating tot artikel 12. De afvalstoffenheffing en de rioolrechten zijn meer dan volledig lastendekkend. Het OZB-tarief ligt boven het normtarief. De gemeente voldoet voor wat betreft het belastingpakket aan de toelatingseis. De overige belastingen en retributies liggen in totaal onder het landelijk gemiddelde niveau van de groottegroep 10.000-20.000 inwoners.

Ten slotte constateer ik op basis van de Atlas van de lokale lasten 2006, dat de gemeentelijke woonlastendruk (OZB, reinigingsrecht/afvalstoffenheffing en rioolrecht) voor een meerpersoonshuishouden in Boskoop met € 860 per huishouden € 137 per huishouden boven het gemiddelde van de referentiegemeenten ligt. De gemeentelijke woonlastendruk in Boskoop liggen eveneens aanmerkelijk hoger dan het gemiddelde van de omliggende gemeenten (respectievelijk € 860 per huishouden voor Boskoop tegenover gemiddeld € 732 per huishouden van de omliggende gemeenten). Ook van de drie huidige artikel 12-gemeenten is de belastingdruk in de gemeente Boskoop het hoogst.

5 Reserves en voorzieningen

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk besteed ik aandacht aan de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen van de gemeente over de periode 2003 – 2006. In paragraaf 5.2 ga ik in op het verloop van de reserves en voorzieningen en sluit ik dit hoofdstuk in paragraaf 5.3 af door conclusies te trekken.

5.2 Verloop reserves en voorzieningen

In het provinciaal verslag is aan de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit aandacht besteed. Daarbij is afzonderlijk aandacht besteed aan het verloop van de reserves en voorzieningen. Ik geef eerst een overzicht van de reserves en voorzieningen over de jaren en zal daarna het verloop van 2005 naar 2006 kort toelichten. In de artikel 12-rapportage 2005 is het verloop van eerdere jaren opgenomen en toegelicht.

Bedragen x €1.000

	2003	2004	2005	2006
Algemene reserve	768	283	-484	-2264
Bestemmingsreserves	5921	5092	5194	4573
Voorzieningen	874	1984	4851	4092
	7563	7359	9561	6401

De cijfers over de jaren 2003 tot en met 2005 zijn gebaseerd op rekeninggegevens. Het jaar 2006 is gebaseerd op gecorrigeerde begrotingscijfers. De gepresenteerde cijfers hebben betrekking op de situatie per ultimo van het jaar. Bij de begroting 2006 had de gemeente nog geen rekening gehouden met de extra artikel 12-bijdrage over 2005 van € 437.500. Om de stand van de algemene reserve te bepalen is daar nu wel rekening meegehouden.

De ontwikkeling in de algemene reserve wordt met name veroorzaakt door de inzet ten behoeve van het relevant tekort 2005. Eerder in dit rapport (paragraaf 3.2) is uitvoerig stilgestaan bij de oorzaken van dit rekeningtekort.

Het verloop van de bestemmingsreserves wordt met name veroorzaakt doordat per saldo meer is onttrokken dan gestort in het BTW-compensatiefonds.

De mutaties op het terrein van de voorzieningen worden in hoofdzaak veroorzaakt door de mutaties in de voorziening onderhoud wegen, baggeren, oeverbescherming, pensioenen en het egalisatiefonds tarieven riolering.

In het IFLO-rapport 2007 zal ik bezien of de gemeente nog een bijdrage kan leveren in de oplossing van de nieuwe tekorten. Daartoe zal ik alle reserves en voorzieningen opnieuw tegen het licht houden. Ik stel in dit rapport voor om de negatieve algemene reserve in één keer ten laste van het relevante begrotingstekort te brengen.

5.3 Conclusie

De vermogenspositie van de gemeente Boskoop is de afgelopen jaren sterk verslechterd. Vanaf 2005 laat de algemene reserve een negatief saldo zien van € 2,264 miljoen. Dit tekort zal bij het relevant tekort 2006 worden betrokken. Het is evident dat gezien de stand van de algemene reserves geen bijdrage hieruit aan het terugbrengen van het relevante tekort kan worden gegeven.

De omvang van de bestemmingsreserves vertoont ten opzichte van 2005 een lichte daling. Dit beeld doet zich ook voor bij de voorzieningen. In de artikel 12-rapportage over 2007 zal nog worden bekeken of en in hoeverre vanuit de bestemmingsreserves/voorzieningen nog een bijdrage aan het saneren van het begrotingstekort kan worden geleverd.

6 De nettolasten vergeleken

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zet ik de nettolasten op basis van de begroting 2006 van de gemeente Boskoop af tegenover de clusters van de algemene uitkering (paragraaf 6.2 en bijlage 1) en ten opzichte van de nettolasten van vergelijkbare gemeenten (paragraaf 6.3 en bijlage 2). In paragraaf 6.4 sluit ik af met een conclusie. Het betreft hier een actualisering van de cijfers over 2005.

De uitkomsten moeten de gemeente helpen met het maken van keuzes om ruimte te vinden om de financiële positie te versterken. Het cluster Algemene ondersteuning vertoonde bij de analyse in 2005 een forse overschrijding. De gemeente is gevraagd nog eens kritisch te kijken naar dit cluster met name waar het gaat om de wijze van verbijzondering. De vergelijkingen zijn een momentopname en geven geen volledig beeld van de verschillen en/of van de oorzaken van gesignaleerde verschillen. In het artikel 12-rapport 2007 zal een uitgebreide analyse van de clusters worden gegeven.

Het referentiekader op basis waarvan de begrotingsanalyse plaatsvindt, is gebaseerd op de Fww. De belangrijkste uitgangspunten bij de Fww: globaal, kostengeoriënteerd, rekening houdend met structuurkenmerken en de mogelijkheid zelf inkomsten te verwerven, zijn ook toegepast in het nieuwe referentiekader.

De verdeling is kostengeoriënteerd en globaal, dat wil zeggen dat de verdeling aansluit bij de kostenverschillen tussen (groepen van) gemeenten. Op individueel niveau kunnen verschillen ontstaan. Deze verschillen kunnen enerzijds ontstaan doordat er sprake is van specifieke omstandigheden, omstandigheden die geen of onvoldoende rol spelen in de verdeling van het gemeentefonds. Anderzijds kan er sprake zijn van bewuste politieke beleidskeuzen om op onderdelen een hoger of lager uitgavenniveau te hebben. Ten slotte kunnen verschillen ook worden veroorzaakt door het financiële beleid van gemeenten (hoe is in het verleden bijvoorbeeld omgegaan met investeringen; zijn er investeringen direct afgeboekt van reserves).

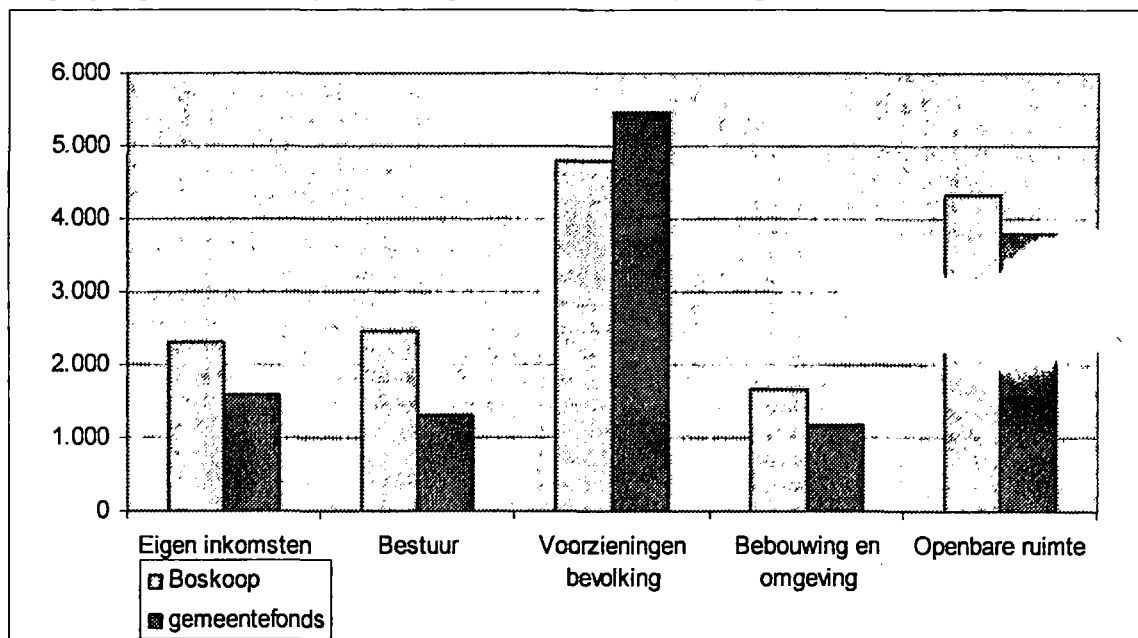
Om inzicht te kunnen krijgen in het budget van de gemeente Boskoop worden de inkomsten van het gemeentefonds vergeleken met de werkelijke nettolasten van de gemeente. Op deze wijze stel ik vast welke positieve en negatieve afwijkingen zich voordoen in het budget van de gemeente. Ik noem dit de gemeente vergeleken "met zichzelf". Daarna maak ik een vergelijking met een landelijke selectie van gemeenten met globaal dezelfde structuurkenmerken. In deze vergelijkingen wordt voor wat betreft de algemene uitkering gebruik gemaakt van de gegevens van de betaalmaand januari 2006.

6.2 De vergelijking met zichzelf

Één van de uitgangspunten van het gewijzigde verdeelstelsel is dat er een betere aansluiting ontstaat tussen de wijze van verdelen en de verschillen in kostenstructuren van gemeenten. Globaal en kostengeoriënteerd zijn kernbegrippen in het nieuwe verdeelstelsel. De uitkomst van de onderscheidene verdeelmaatstaven sluit globaal aan bij de lasten van de gemeentelijke taakgebieden, in de gemeentefondsterminologie clusters genoemd. De begrotingsfuncties worden toebedeeld aan clusters. Door de toerekening (verdeling) van de gemeentelijke baten en lasten aan de verschillende uitgaven- en inkomstencusters ontstaat een referentiekader. Op deze wijze worden de baten en lasten van de gemeente vergeleken met de opbrengst van de verdeelmaatstaven.

In bijlage 1 is een overzicht gegeven van de verschillende inkomsten- en uitgaven clusters. In onderstaande grafiek zijn de bestaande uitgavenclusters samengevoegd tot zogenaamde taakgebieden. Onder 'eigen inkomsten' zijn in deze grafiek uitsluitend de inkomsten OZB opgenomen.

Vergelijking van Boskoop met het gemeentefonds op taakgebiedniveau.

Bedragen x € 1.000

Toelichting

Eigen inkomsten

Bij de totstandkoming van de verdeling van het gemeentefonds in 1997 is ervan uitgegaan dat gemeenten een zeker bedrag aan overige eigen middelen (OEM) genereren. Deze OEM bedroeg 5,4% van de uitgavenmaatstaven. Deze OEM is betrokken bij de verdeling.

Bij de vergelijking van de nettolasten van de gemeente met de algemene uitkering wordt eerst de werkelijke OEM, naar evenredigheid, in mindering gebracht op de nettolasten per cluster. Vervolgens worden de gecorrigeerde nettolasten vergeleken met de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Het hier gepresenteerde onderdeel Eigen inkomsten betreft uitsluitend de OZB. De netto-opbrengst OZB is substantieel hoger dan de opbrengst waarmee in het gemeentefonds wordt gerekend. Dit is het gevolg van de artikel 12-situatie.

Op het taakgebied Bestuur liggen de nettolasten substantieel hoger dan de inkomsten volgens het gemeentefonds. Dit wordt volledig veroorzaakt door hogere nettolasten op het cluster **Algemene ondersteuning**. De hogere lasten op dit cluster hebben te maken met de wijze van toerekening van algemene kosten. Dit heeft ook gevolgen voor de toegerekende lasten aan de overige clusters. Overigens zijn de nettolasten van dit cluster ten opzichte van vorig jaar al fors gedaald (€ 26 per inwoner).

Op het taakgebied Voorzieningen bevolking liggen de nettolasten substantieel onder het niveau van de inkomsten volgens het gemeentefonds. Dit wordt met name veroorzaakt door substantieel lagere nettolasten op de clusters **Educatie** en **Maatschappelijke Zorg**.

Op het taakgebied Bebouwing en omgeving liggen de nettolasten per saldo substantieel hoger dan er volgens het gemeentefonds wordt ontvangen. Dit wordt vrijwel volledig veroorzaakt door hogere lasten op het cluster **Openbare orde en veiligheid**.

Het cluster Openbare orde en veiligheid omvat de gemeentelijke lasten en baten voor brandweezorg en rampenbestrijding alsmede openbare orde en veiligheid. Tussen de feitelijke nettolasten van individuele gemeenten komen relatief grote verschillen voor afhankelijk van de personele bezetting. Vrijwilligers zijn immers goedkoper dan beroepspersoneel. Ook kunnen verschillen optreden in de sfeer van lasten aan voormalig personeel. Voorts kan van belang zijn in welke mate er een relatie is met de regionale samenwerking en in hoeverre er nog inspanningen zijn te verrichten in het kader van de versterking van de brandweer en de rampenbestrijding.

In het Periodiek Onderhoudsrapport Gemeentefonds 2005 (POR2005) wordt aangegeven dat de macro nettolasten van gemeenten steeds verder de normvergoeding op dit cluster van het gemeentefonds overschrijden. Hiervoor zijn de volgende oorzaken aan te wijzen:

- de algemene toename van de aandacht voor het thema veiligheid;
- de intentie uit het Bestuursakkoord nieuwe stijl om lasten aan veiligheid te intensiveren;
- de toenemende professionalisering.

Met ingang van 2007 zal aan het gemeentefonds een bedrag van € 220 miljoen aan het cluster OOV worden toegevoegd. Wat dit voor de gemeente Boskoop betekent zal in het artikel 12-rapport 2007 worden aangegeven.

Ten slotte is er op het taakgebied Openbare ruimte sprake van substantieel hogere nettolasten dan er wordt ontvangen volgens het gemeentefonds. Dit is uitsluitend het gevolg van substantieel hogere nettolasten op het cluster **Wegen en water**.

In de vorige artikel 12-cyclus is uitgebreid stilgestaan bij de problematiek van de wegen. In dat kader is in de vorige cyclus bezien of er sprake was van achterstallig onderhoud op dit terrein en is op basis van de normkostensystematiek een berekening gemaakt van een regulier onderhoudsbudget. Het voor artikel 12 geaccepteerde onderhoudsbudget is destijds bepaald op € 2,2 miljoen. Naar aanleiding van de motie Hoekema, (onderzoek meerkosten van slappe bodem) zal de gemeente met ingang van 2007 een hogere algemene uitkering ontvangen van € 540.000. De gemeente behoeft dan minder eigen middelen in te zetten voor dit cluster.

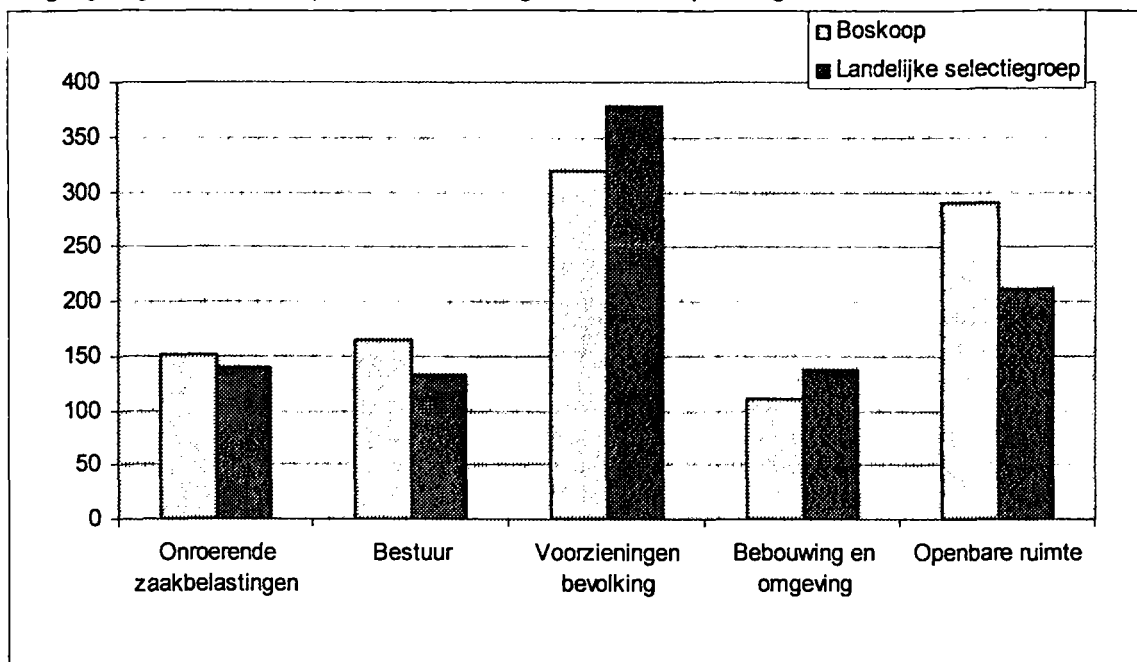
6.3 Boskoop vergeleken met referentiegemeenten

In de navolgende grafiek heb ik de nettolasten, per taakgebied, van Boskoop vergeleken met de gemiddelde nettolasten van de referentiegemeenten.

In bijlage 2 wordt een overzicht gepresenteerd van de verschillende inkomsten- en uitgavenclusters.

Vergelijking van Boskoop met referentiegemeenten op taakgebiedniveau

Bedragen x € 1 per inwoner

Toelichting

De opbrengst OZB in Boskoop is hoger dan gemiddeld binnen de landelijke referentiegemeenten. Dit houdt verband met de artikel 12-status van de gemeente Boskoop.

Op het taakgebied Bestuur zijn de nettolasten van Boskoop aanmerkelijk hoger dan gemiddeld binnen de referentiegemeenten. Dit wordt volledig veroorzaakt door hogere nettolasten op het cluster **Algemene ondersteuning**. Ook hier geldt evenals bij de vergelijking met zichzelf een daling ten opzichte van 2005.

Op het taakgebied Voorzieningen bevolking liggen de lasten in Boskoop per saldo aanmerkelijk lager dan gemiddeld binnen de referentiegemeenten. Dit wordt volledig veroorzaakt door lagere nettolasten op de (sub)clusters **Educatie** en **Ontspanning**.

Bij het taakgebied Bebouwing en omgeving liggen de nettolasten van Boskoop per saldo eveneens substantieel lager dan gemiddeld binnen de referentiegemeenten. Met uitzondering van het subcluster **Volkshuisvesting**, waar geringe hogere nettolasten zijn, is er op alle andere (sub)clusters sprake van lagere nettolasten.

Ten slotte het taakgebied Openbare ruimte. Per saldo liggen de nettolasten van Boskoop aanmerkelijk hoger. Op het subcluster **Wegen** is sprake van substantieel hogere nettolasten.

6.4 Conclusie

Uit de vergelijking van de nettolasten van de gemeente met de inkomsten volgens het gemeentefonds en met de nettolasten van referentiegemeenten blijkt dat inkomsten uit de OZB boven het niveau liggen waarmee in het gemeentefonds wordt gerekend en dat de inkomsten eveneens boven het gemiddelde liggen van de referentiegemeenten.

Bij de vergelijkingen blijkt verder dat in Boskoop met name op de taakgebieden Bestuur en Openbare ruimte de nettolasten substantieel hoger zijn, zowel ten opzichte van de inkomsten van het gemeentefonds als ten opzichte van de referentiegemeenten. Daarentegen liggen de nettolasten op het taakgebied Voorzieningen bevolking substantieel lager, zowel ten opzichte van de inkomsten van het gemeentefonds als ten opzichte van de referentiegemeenten.

Op het taakgebied Bebouwing en omgeving blijkt dat de nettolasten van Boskoop hoger zijn dan de inkomsten van het gemeentefonds, echter in vergelijking met de referentiegemeenten liggen de nettolasten in Boskoop substantieel lager.

7 Het begrotingstekort

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk ga ik in paragraaf 7.2 in op het relevante begrotingstekort voor het jaar 2006. In paragraaf 7.3 schenk ik kort aandacht aan de begroting 2007 en de meerjarenraming 2008-2010. In paragraaf 7.4 sluit ik dit hoofdstuk af met mijn conclusies.

7.2 Berekening relevant tekort 2006

Voor de berekening van het relevante tekort voor het jaar 2006 ga ik uit van de door de raad van Boskoop vastgestelde begroting 2006 inclusief gelijktijdig vastgestelde wijzigingen. Door op het gepresenteerde tekort technische en/of beleidsmatige correcties aan te brengen, ontstaat het aanvaardbaar tekort. Indien ook nog rekening gehouden wordt met een negatieve inbreng van de algemene reserve resteert het relevante tekort. In het navolgende overzicht wordt dit gepresenteerd. Na de tabel wordt een toelichting op de diverse punten gegeven.

1 Gepresenteerd tekort	-1.179.000
2 1e Burap	292.000
3 2e Burap	666.000
	<hr/>
Nadelig exploitatieresultaat	-221.000
4 Bijdrage in negatieve algemene reserve	-2.264.000
	<hr/>
Relevant tekort	<u>-2.485.000</u>

Ad 1 Gepresenteerd tekort

Het bedrag van het begrotingstekort zoals dat in de programmabegroting 2006 is gepresenteerd is de basis voor de berekening van het relevant tekort.

Ad 2 1e Burap

Conform de "Financiële verordening gemeente Boskoop" is over de eerste drie maanden van het jaar tussentijds in de 1e Burap gerapporteerd en is verantwoording afgelegd door het college over het gevoerde beleid en het verloop van de baten en lasten. Uit de 1° Burap komt naar voren dat de gemeente Boskoop een voordeel heeft van € 292.000. Dit voordeel bestaat uit een structureel nadeel van € 100.000 en een incidenteel voordeel van circa € 390.000. Het structureel nadeel betreft een aanpassing van de raming van de arbeidsvoorwaarden van de ex-wethouders. Dit als gevolg van de nieuwe collegevorming met ingang van 2006. Het incidenteel voordeel betreft enerzijds een hogere dividenduitkering van de NUON aandelen van € 666.000 en een incidenteel nadeel van € 233.000 als gevolg van hogere lasten van de bestemmingsplannen. Resteert een bedrag van circa € 43.000 dat betrekking heeft op diverse kleine posten.

Ad 3 2e Burap

De 2e Burap, die over de eerste tien maanden van 2006 gaat, laat eveneens een verbetering van de financiële positie van de exploitatie zien.

Het gaat om een bedrag van € 666.000. De belangrijkste posten voor dit positieve resultaat zijn: algemene uitkering € 307.000 (structureel), eenmalig dividend BNG € 168.000, eenmalig rentevoordeel € 105.000 en een bedrag voor de behoedzaamheidsreserve van € 75.000.

Daarnaast is er een aantal geringe positieve en negatieve afwijkingen ten opzichte van de ramingen dat elkaar nagenoeg opheft.

7.3 Begroting 2007 en de meerjarenraming 2008-2010

In deze paragraaf geef ik de meerjarenraming 2008-2010 weer zoals de gemeente die bij de begroting 2007 heeft gepresenteerd. In dit rapport besteed ik nog geen aandacht aan deze meerjarenraming, noch aan de oorzaken van het tekort.

De ontwikkeling van het tekort ziet er als volgt uit.

	2007	2008	2009	2010
Begrotingsresultaat	-799.530	-811.497	-758.809	-496.853

De meerjarenraming 2008-2010 zal de basis zijn voor de te maken saneringsbegroting.

7.4 Conclusie

De gemeente Boskoop presenteerde bij de begroting een tekort van € 1.179.000. Dit tekort is lopende het jaar met name door incidentele voordelen teruggebracht naar een tekort van € 221.000. Door een bijdrage te leveren aan de negatieve reserve van € 2.264.000 komt het relevant begrotingstekort voor 2006 uit op een bedrag van € 2.485.000. De negatieve algemene reserve is zoals hiervoor al onder paragraaf 3.2 is aangegeven met name ontstaan door het negatieve rekeningsresultaat over 2005.

De begroting 2007 en de meerjarenraming 2008-2010 laten een aflopend tekort zien van € 799.530 in 2007 naar een tekort van € 496.853 in 2010. Deze meerjarenbegroting zal als basis dienen voor de te maken meerjarensaneringsbegroting 2008-2011.

8 Conclusie en advies

De gemeente Boskoop heeft voor 2006 een beroep gedaan op steun op grond van artikel 12 van de Fw. Het jaar 2006 is het tweede jaar van een nieuwe artikel 12-cyclus.

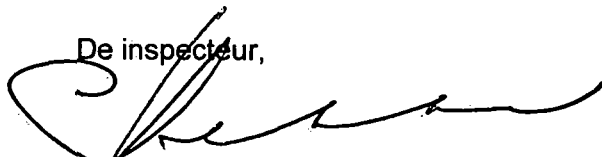
De gemeente Boskoop voldoet aan de algemene voorschriften voor toelating tot artikel 12. De aanvraag is tijdig ingediend, de eigen inkomsten liggen boven het niveau van het redelijk peil en er is sprake van een aanmerkelijk structureel tekort. De gemeente voldoet door externe oorzaken niet aan het bijzonder voorschrift. Ik stel de beheerders van het gemeentefonds in dit rapport daarom voor het bijzonder voorschrift aan te passen en te bepalen dat de gemeente een meerjaren(sanerings)begroting 2008 – 2011 opstelt, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2010 reëel sluitend is.

Op grond van de vorenstaande rapportage adviseer ik de gemeente Boskoop voor het jaar 2006 een aanvullende uitkering te verstrekken van € 2.485.000. Aan het verkrijgen van de aanvullende uitkering stel ik voor een bijzonder voorschrift te verbinden in de vorm van het opstellen van een meerjarensaneringsbegroting 2008-2011, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2010 reëel sluitend is, zonder een aanvullende uitkering.

Den Haag, 5 april 2007

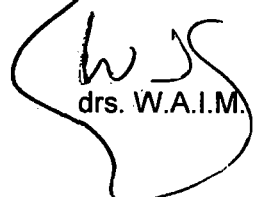
De Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden,

De inspecteur,

J.J.E.M. van Setten

Gezien en akkoord,
Het hoofd van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden,

drs. W.A.I.M. Segers

Vergelijking clusters Boskoop met inkomsten gemeentefonds

Gemeente Jaar		Boskoop 2006			
Cluster	Netto lasten (x € 1.000)	Gecorrigeerde netto lasten (x € 1.000)	Gemeente fonds uitkering (x € 1.000)	Verschil (x € 1.000)	Verschil per inw. (x € 1)
<u>Inkomstenclusters</u>	12.368	12.096	-12.168	-72	-5
Eigen inkomsten	2.575	2.303	-1.599	704	46
Algemene uitkering	9.793	9.793	-10.569	-776	-51
<u>Uitgavencusters</u>	-13.547	-13.275	12.169	-1.106	-72
Bestuur	-2.512	-2.462	1.314	-1.148	-75
Bestuursorganen	-663	-650	590	-60	-4
Algemene ondersteuning	-1.849	-1.812	724	-1.088	-71
Voorzlenigen bevolking	-4.891	-4.793	5.455	662	43
Werk en Inkomen	-1.015	-995	808	-187	-12
Maatschappelijke Zorg	-1.650	-1.617	1.873	256	17
Educatie	-1.020	-1.000	1.420	420	27
Kunst en Ontspanning	-937	-918	1.096	178	12
Oudheid	-35	-34	56	22	1
Bevolkingszaken	-234	-229	202	-27	-2
Bebouwing en omgeving	-1.711	-1.677	1.175	-502	-33
Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en					
Stadsvernieuwing	-537	-526	478	-48	-3
Reiniging	198	194	-64	130	8
Openbare orde en Veiligheid	-924	-905	368	-537	-35
Fysiek milieu	-448	-439	393	-46	-3
Openbare ruimte	-4.433	-4.344	3.795	-549	-36
Riolering	-8	-8	796	788	52
Groen	-1.104	-1.082	999	-83	-5
Wegen en Water	-3.321	-3.254	2.000	-1.254	-82
Overigen	0	0	430	430	28
Herindeling			0	0	0
Suppletie OZB			354	354	23
Diversen	0	0	76	76	5
Saldo	-1.179	-1.179	1	-1.178	-77

Vergelijking clusters Boskoop met referentiegemeenten

Gemeente		Boskoop	referentiegemeenten	
Jaar		2006		
Inwoners		15.299	Inwoners	14.980
Cluster	Boskoop nettolasten per inwoner (x € 1,-)	Selectie nettolasten per inwoner (x € 1,-)	Verschil lasten per inw. (x € 1,-)	Verschil absoluut (x € 1.000)
<u>Inkomstenclusters</u>	809	820	-11	-168
Onroerende zaakbelastingen	151	140	11	168
Overige eigen middelen	18	114	-96	-1.469
Algemene uitkering	640	566	74	1.132
<u>Uitgavenclusters</u>	-885	-860	-25	-382
Bestuur	-164	-133	-31	-474
Bestuursorganen	-43	-43	0	0
Algemene ondersteuning	-121	-90	-31	-474
Voorzieningen bevolking	-320	-378	58	887
Werk en Inkomen	-66	-70	4	61
Maatschappelijke Zorg	-108	-107	-1	-15
Educatie	-67	-100	33	505
Kunst	-3	-2	-1	-15
Ontspanning	-59	-74	15	229
Oudheid	-2	-6	4	61
Bevolkingszaken	-15	-19	4	61
Bebouwing en omgeving	-111	-138	27	413
Ruimtelijke ordening & Stadsvernieuwing	-14	-35	21	321
Volkshuisvesting	-21	-13	-8	-122
Reiniging	13	6	7	107
Openbare orde & Veiligheid	-60	-60	0	0
Fysiek milieu	-29	-36	7	107
Openbare ruimte	-290	-211	-79	-1.209
Riolering	-1	-4	3	46
Groen	-72	-69	-3	-48
Wegen	-201	-125	-76	-1.163
Water	-16	-13	-3	-46
Saldo	-76	-40	-36	55

2601201200073

